

1. Které ze tří kritérií uplatňovaných při definování slovních druhů uplatníme, chceme-li tvrdit, že: **bodů:6**

a) slovo *lovčí* je substantivum syntaktické (plní fci. substantiva nikoli adjektiva : *lovčí zavřel psy do psince* nikoli *lovčízámeček stál uprostřed lesa*).

b) slovo *že* je částice syntaktické (plní fci. částice nikoli spojky: *Že bychom se dnes sešli?* nikoli *Řekl, že se dnes sejdem.*).

c) slovo *jeden* je zájmeno sémantické (do popředí vystupuje význam neurčitého ukazovacího zájmena nikoli význam množství : *jedna paní povídala* nikoli *přišel jen jeden* (ne dva, tři, ...) *student*).

2. Slovo *rád* charakterizuje SSČ jako přídavné jméno, často v platnosti příslovce.

Vysvětlete tento slovnědruhový přesah. **bodů:3**

Pro přídavné jméno hovoří změna rodu a čísla (popř. pádu) ve shodě s VČ, který rozvíjí (formální kritérium). Pro adverbium syntaktické funkce, které plní (syntaktické kritérium).

3. Uveďte příklady supletivních kořenů: **bodů:3**

a) substantiv *rok/léta*

b) zájmen *já/mě/mně*

c) adjektiv *dobrý/lepší*

4. Uveďte alespoň tři příklady zájmenných číslovek. **bodů:3**

kolik, tolik, několik

5. V následujících slovesných tvarech vyznačte kmenotvornou příponu: **bodů:4**

nahrneš *nehr-ne-š*

oženeš *ožen-e-š*

zabít *zabí-0-t*

pohřbít *pohřb-í-t*

6. Uveďte pravidlo, podle něhož se v češtině distribuují koncovky –u/-e vokativu sg. vzoru *pán*. **bodů:6**

Koncovku –u mají substantiva na veláru [kgh|(ch)], ostatní mají –e. Výjimka: *synu*.

7. Najdi v následujícím textu adjektiva a vyznač ta, která mají tvary původní jmenné flexe. **bodů:3**

Bud' zdráv a vyříd' mu, že o sestřině plánu neradi mluvili, protože jim připadal příliš odvážný.

8. Uveď tvar instrumentálu plurálu **bodů:3**

a) *pěst* *pěstmí*

b) *veš* *vešmí*

c) *zed'* *zdmí*

9. Může v češtině existovat tvar l-ového přičestí, který by končil na –rel? Pokud ano, uveďte příklady. Pokud ne, uveďte důvody. **bodů:2**

Ne. a) Protože *r* by byla finála kořene a –e kmenotvorná přípona. Kmenotvornou příponu –e v l-ovém přičestí mají v češtině pouze slovesa I. třídy vzoru *umřít* a IV. třídy vzorů *trpět* a *sázet*.

Neexistuje české sloveso na –rít/ret v infinitivu (během hist. vývoje se v těchto pozicích *r>ř*).

b) Protože neexistuje sloveso III. třídy vzoru *krýt* s otevřeným kořenem na *re*.

10. Uveď dativ sg. **bodů:4**

Ceres *Cereře*

Paris *Paridovi/ Parisovi*

Guinea *Guineji*

Pistoia *Pistoji*

Bylo třeba získat nejméně 18 bodů